

Pest Vármegyei Kormányhivatal
Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
1016 Bp. Mészáros utca 58/b

Iktatószám: PE/KTHF/42858/2024.

Tárgy: **Észrevétel a SZŰCS-FUVAR Bt. által üzemeltetett a Csobánka I. -dolomit védjegyű bányatelekre vonatkozó környezetvédelmi engedély kiadásával kapcsolatban**

Tisztelt Kormányhivatal!

Alulírott Dunakanyar Kultúrtáj és Környezetvédelmi Egyesület
(képviseli: Korcsák Mónika elnök, székhelye: 2028 Pilismarót Kossuth L. u. 5/a, Tel.sz: 30/179-58-86),

2024. október 01-én megállapított ügyféli jogállásunknál fogva az alábbi észrevételeket tesszük a SZŰCS-FUVAR Bt. környezetvédelmi engedélyezési eljárásával kapcsolatosan, **mind a Környezeti Hatásvizsgálat és mind az Élővilág-védelmi és tájvédelmi vizsgálat hatásbecslési dokumentációja** tartalmára a bánya újraindításával és inert hulladékkal való feltöltésével kapcsolatos kizáró okokra hivatkozva.

Észrevételek:

I.

A bányászati tevékenységgel érintett Csobánka 0142/81 helyrajzi számú külterület több, országos jelentőségű védett természeti területet érint:

Duna-Ipoly Nemzeti Park létesítéséről szóló 34/1997. (XI. 20.) KTM rendelet alapján a **Duna-Ipoly Nemzeti Park részeként országos jelentőségű védett természeti területnek minősül.**

az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet, és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet által meghatározott **Pilis és Visegrádi-hegység (HUDI20039) nevű jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (Natura 2000) része.**

Az érintett terület részét képezi továbbá a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben lehatárolt **országos ökológiai hálózat magterületi** övezetének, valamint a magyarországi bioszféra rezervátumokról szóló 7/2007. (III. 22.) KvVM rendelet 1. § e) pontja alapján a **Pilisi Bioszféra Rezervátum területének** is.

Ezek a területek csak korlátozottan és szabályozottan folytatható emberi tevékenység, amely nem lehet ellentétes a természetvédelmi célokkal. Véleményünk szerint egy zajos, poros, robbantásokkal kőfejtést végző-, majd a területet ellenőrizetlen hulladékkal feltöltő tevékenység nem felel meg természetvédelmi céloknak.

II. Környezetvédelmi Hatásvizsgálat

A SZŰCS-FUVAR Bt. által beadott Környezetvédelmi Hatásvizsgálat (továbbiakban KHV) több szempontból hiányos, vagy hibás:

Téves a katasztrófavédelmi besorolás. A KHV 7.1.4. A vizsgált tevékenység ipari és természeti katasztrófáknak való kitettség (44 o.) fejezetben:

„A 44/2021 (XII. 16.) BM rendelet „a települések katasztrófavédelmi besorolásáról” alapján **Hejőszalonta III. kategóriába tartozik.**”

ZAJ

Nem a helyi sajátosságoknak megfelelő adatokkal számoltak a KHV zajterhelésről szóló pontjában. A KHT 77. oldal. 7.3.2. A bányászati tevékenység okozta zajterhelés pontjában Hejőszalonta községet említik:

„A bánya területe **Hejőszalonta** község településrendezési terve szerint a...”

Megjegyezzük, hogy Hejőszalonta község Miskolc alatt, az M3-as irányában fekszik és semmiféleképpen nincs összefüggésben a Csobánka I. - dolomitbányával.

Nincsenek részletes adatok a tervezett, fúrólukás robbantás hatásaira, hatásterületére vonatkozólag.

- A tervezett technológia ismertetése hiányos, nem szerepel a KHV-ban a robbantások tervezett száma, gyakorisága.
- Nincs feltüntetve, hogy a robbantás a bányatalpat, vagy a bányafalat érinti.
- Nem tüntették fel, hogy egyszerre mennyi robbanóanyag kerül felhasználásra, milyen biztonsági intézkedést terveznek a robbanóanyag tárolására, szállítására vonatkozólag.
- Nem került modellezésre a robbantás következményeinek hatása: a zaj, a por, a rezgés.

KHV 73. oldal 7.2.7 Környezeti hatások becslése és értékelése üzemi szakaszban nem térnek ki a tevékenység során fellépő, a környezetet érő hatások ellenőrző mérésére, elemzésének módjára illetve egyes megállapításai alapján nem tart szükségesnek.

Ez alapján nincsenek pontos adataink arról, hogy a por, a zaj, a rezgés (szeizmikus terhelés a robbantás pillanatában a talajban, kőzetben, a 1109. sz. út alapzatában) milyen terhelést ró mind az épített-, mind a természetes környezetre, az itt lakókra és az állatvilágra egyaránt.

Nem került feltüntetésre, hogy a robbantások alkalmával milyen védelmi intézkedéseket terveznek a lakosság illetve a 1109 sz. úton közlekedők felé.

Egy teherautó zajkibocsátása 90 dB. A főút mellett élők napi 10 órában 55 decibelnél magasabb közúti zajnak lesznek kitéve, ami az egészségügyi Világszervezet (WHO) szerint az **ilyen zajszintnek való hosszú távú kitettség kedvezőtlen hatású az egészségre.**

LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM

A 7.2.3. fejezetben nincs feltüntetve a területen uralkodó széljárás, a szálló por hatótávolságát nem valós adatokkal számolták ki.

A KHV a szálló por hatótávolságának modellezése során nem veszi figyelembe a szeles és viharos napok számát, amikor a szálló por hatótávolsága jelentősen megnő.

Véleményünk szerint a szeles napok számának figyelmen kívül hagyása nem biztosítja a PM₁₀ objektív minősítését, a 4/2011.(I.14.) VM rendeletben foglalt határértékekre vonatkozóan /napi 50µg/m³, melyet évente maximum 35 alkalommal lehet túllépni, éves 40µg/m³ /

Magyarországon a szélesebbesség évi átlag 2-4 m/s között változik, országos átlagban évente 131 szeles nap fordul elő (a szél legerősebb lökésének sebessége eléri vagy meghaladja a 10 m/s-t), és ezek közül 33 nap viharos (ennyi alkalommal nagyobb a széllökés 15 m/s-nál is). /forrás HungaroMet/

A KHV a szálló por hatótávolságát, az egészségügyi határértéknek való megfeleléséget az év 365 napjára egységesen vonatkoztatva 2,5 m/s /_Beaufort-skála szerint gyenge szellő/_ átlagos szélesebbességre modellezi, minősíti.

A HungaroMet adatai alapján a szél sebessége az év egyharmadában, az **értékelés alapjául vett 2,5 m/s légssebesség többszöröse /10-15 m/s/ amely a szálló por hatótávolságát jelentősen megnöveli.**

Nem teljes körű a szálló por immissziós jellemzőinek, területi és időbeli alakulásának modellezése, környezetterhelésének értékelése, mivel a KHV csak egy munkagép /mobil törő/ működtetéséből származó porterhelésre tartalmaz adatokat és értékelést. A bányában több munkagép fog dolgozni.

Nem modellezik a por mértékét és hatótávolságát

- robbantások alkalmával és a lökéshullám által befolyásolt terjedési sebességet figyelembe véve /
- a dolomit gépi jövesztési, fedő és haszonanyag dózerolási, rakodási, szállítási tevékenységéből adódóakat,
- a láncos kotró, homlokrakodó, dózer működése közben.

KÖZÚTI SZÁLLÍTÁS

A kitermeléssel kapcsolatos anyagkiszállítás a 1109 sz. utat, a 10-es számú főutat ill. az inert hulladék beszállítás a 1111 sz. utat is terhelni fogja.

A többlet terhelést okozó szállítás miatt a Közútkezelő felé is bejelentést kell tenni, vállalva a többlet szállításból eredő hibák kijavítását.

A SZŰCS-FUVAR Bt. a mai napig nem kért engedélyt az út használatára, ahogy a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Csobánka polgármesterének írt, PES-3365/4/2024 (melléklet) iktatószámú leveléből is kiderül:

„A nevezett bányatelek fent jelzett közúti kapcsolata a hivatkozott közleményben meghatározott mennyiségű anyag kitermeléshez és inert anyag beszállításához **közútkezelői szempontból jelenlegi állapotában nem alkalmas, az jelenlegi állapotában történő (bányászathoz kapcsolódó) használata esetén az országos közút forgalmát veszélyeztetné.** Megjegyezzük, hogy a bánya közvetlen országos közúti csatlakozásának kiépítéséhez a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (kkt.) 36. § (1) és 39. § (1) bekezdés alapján Társaságunk közútkezelői hozzájárulását meg kell kérni.”

A KHV-ban a bányából történő forgalom tekintetében több ellentmondás is tapasztalható:

83.o. megadottak szerint a szállítás /teherforgalom/ Pilisvörösvár, Piliscsaba / lakott területen halad át, 92.oldal: „Mint, ahogy említettük a szállítási útvonal nem érint lakott részeket, így a haszonanyag kiszállítása sem okoz zajterhelést a lakosságra.”

A KHV -ban megadott szállítójárművek száma eltérő

67. o. óránként max 2 gk. forduló, / 10 ó x 2 gk ford./ 20 forduló naponta

68. o. napi 166 forduló

26. sz. táblázatban 24 db. jármű/nap III. kat. gépjárművel számol

- Az ellentmondásos adatok alapján nem tudhatjuk a becsült teherautó-forgalom valós értékét, a teherautók valós szállítókapacitását.
- Nincs feltüntetve, hogy inert hulladék beszállítást honnan tervezik, valamint mekkora a tehergépjárművek szállítókapacitása.
- Nem jelenítik meg az adott útvonalon a szállító gépjárművek számát, a szállítási időszakokat és nem látható, hogy a lakóterületeken belüli súly és méret korlátozás /10 m, 12,5t/ figyelembevételre került-e.
- A megnövekedett forgalom miatt megrepednek az út menti háza falai, romlik az utak állapota, valamint a rezgés kihatással van az utak alatt elhelyezett közművekre is.

III. Csobánka I. dolomit bányabezárása élővilág-védelmi és tájvédelmi vizsgálatára hatásbecslési dokumentációja

Ez a dokumentáció az élővilágra vonatkozó hatást tartalmazná, ami nincs részletesen kifejtve a KHV-ban.

Natura 2000-es területekre a 275/2004. Korm. rendelet szerint kötelező a Natura 2000 Hatásbecslési dokumentáció, olyan tevékenység esetén, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését, vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges. A hatásbecslési dokumentációban a jelölő élőhelyekre és fajokra kell vizsgálni a tevékenység hatását.

A Natura 2000 Hatásbecslési dokumentációnak e jogszabály alapján szigorú formai és tartalmi követelményei vannak. A SZŰCS-Fuvar Bt. által beadott hatásbecslési dokumentációról nem lehet tudni, hogy ez a dokumentáció a KHV része, vagy a Natura 2000-es hatásbecslési dokumentációnak szánták-e, mivel utóbbi követelményeinek nem felel meg, hiányos.

1. A tervezett tevékenység tervezése során a védett természeti értékeket nem vizsgálták meg teljeskörűen, kellő alapossággal.

A helyszíni szemlét egy nap alatt végezték el, 2024. 07. 08-án, ezért véleményünk szerint **nem végeztek alapos, minden élőlénycsoportra és aspektusra kiterjedő kutatást a területen**, mivel több potenciálisan előforduló védett és Natura 2000 jelölő faj nem volt kimutatható a vizsgálati időpontban. Véleményünk szerint a vegetációs időszakban több alkalommal is szükséges lett volna felméréseket végezni.

- A dokumentációban két madárfajt is említene előfordulásként (kis sólyom, fenyőpinty), amik nyáron nem tartózkodnak Magyarországon területén.
- kúvik, macskabagoly és erdei fülesbagoly együttes előfordulását is említik, de ezek a fajok nem, vagy csak kivételes esetben tartózkodnak egy élőhelyen;
- az 5 ha területen négy poszáta faj megfigyelését említik, a kerti posztával együtt, de ez az előbbi pontban található kivételesen ritka együttállás mellett végtelenül valószínűtlen;
- hiányos a gerinctelenekkel kapcsolatos felmérési eredmény is, mivel az érintett Natura 2000 terület más fajok mellett számos gerinctelen jelölő faj számára lett kijelölve, de a dokumentációban csak pár közönségesnek számító nappali lepkét soroltak fel. A gerinctelenek közé tartozó jelölő fajok jelentős részére nem tért ki a vizsgálat.

2. Hiányos a hatásbecslési dokumentáció, nem felel meg a 275/2004. Kormányrendeletben foglaltaknak

- 4.3 pontban kimutatható hatást feltételez 4 jelölőfajra, azonban ebben az esetben további vizsgálatra, értékelésre lett volna szükség. Ez hiányzik a dokumentációból!
- Nem szerepel a dokumentációban a tervezett tevékenység hatásterületének a lehatárolása. Szükséges lenne becsülni a tervezett tevékenység hatásait (por, zaj, robbantás, emberi jelenlét, szállítás, stb.) a növényzetre és az állatvilágra;
- **Hiányzik a hatások értékelése! Nem kategorizálták a tervezett tevékenységek (bányászat, hulladékkezelés) hatásait a környezetre, még azokra sem amikre jelezték is a hatást.**

3. A hatástanulmány szakmailag nem megfelelő, több súlyos további hiányosság található benne:

- az érintett Natura 2000 terület adatlapján szereplő, a kijelölés alapját képező 17 jelölő élőhely közül csak 11-et vizsgáltak;
- 41 jelölő állat és növényfajból csak 18-at vizsgáltak;
- erősen hiányos a felmérések módszertani része;
- említi egy védett növényfaj jelenlétét (homoki fátyolvirág), de később kihagyja az értékelésből;

- említi a gyurgyalag (fokozottan védett) költőüregeit, de úgy ítéli meg, hogy nincs hatással a tervezett tevékenységre a fajra, jóllehet a költőüreg falát megszünteti a bányászat, vagy a bánya gödör feltöltése.

ÖSSZEFOGLALVA:

1. A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 10. § (7) bekezdés a)-b) pontja szerint a környezetvédelmi engedély megadására irányuló kérelmet el kell utasítani, ha a tervezett tevékenység gyakorlása akadályozná a) a Nemzeti Környezetvédelmi Programban [Kvt. 40. §] meghatározott környezeti célállapotok elérését, vagy Magyarország nemzetközi szerződésben vállalt környezet- vagy természetvédelmi kötelezettségeinek teljesítését.

Álláspontunk szerint a tervezett beruházás nemcsak akadályozná Nemzeti Környezetvédelmi Programban meghatározott környezeti célállapotok elérését, hanem sérti a Natura 2000 területek célkitűzéseit érintő Európai Unió irányelveket (Élőhelyvédelmi irányelv, a Madárvédelmi irányelv), a Biológiai Sokféleség Egyezményt (CBD) (1995. évi LXXXI. törvény), az 1979-ben elfogadott, az európai élővilág és élőhelyeik védelméről szóló Berni Egyezményt, az Európai Táj Egyezményt, valamint a Kárpátok Keretegyezményét,

mivel a bányászati tevékenységgel érintett Csobánka 0142/81 helyrajzi számú külterület a

- Duna-Ipoly Nemzeti Park részeként országos jelentőségű védett természeti területnek minősül,
- Pilis és Visegrádi-hegység (HUDI20039) nevű jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (Natura 2000) része;
- Országos Ökológiai Hálózat magterületi övezete;
- Pilisi Bioszféra Rezervátum területének.

2. A SZŰCS-FUVAR Bt. nem rendelkezik a törvényben előírt Natura 2000-es Hatásbecslési dokumentációval. Indokainkat az III. pontban részleteztük.

3. A beadott Környezetvédelmi Hatásvizsgálat több esetben hiányos, vagy téves számításokon alapul, több esetben nem a Csobánka I. dolomitbánya területére készült. Érveinket a II. pontban kifejtettük.

4. Az itt élő lakosok tiltakoznak a bánya megnyitása és inert hulladékkal való feltöltése ellen. Ezt a tiltakozást aláírásukkal is alátámasztották., amit csatolunk.

5. A SZŰCS -FUVAR Bt. nem rendelkezik Közútkezelői engedéllyel, valamint a megemelkedett forgalom a közút használatát veszélyeztetné, tovább a szóban forgó utakon súlykorlátozás is érvényben van.

Ezúton kérjük a Tisztelt Kormányhivatalt, hogy fentiek alapján a SZŰCS-FUVAR Bt. által megkért Csobánka I. dolomit bányára a környezetvédelmi engedélyt elutasítani szíveskedjék.

Pilismarót, 2024. október 18.

Tisztelettel!

Korcsák Mónika
Elnök
